

İki Buzağıda Karşılaşılan Ektopik Böbrek Olgusu ^[1]

Sadık YAYLA * Engin KILIÇ * Enver BEYTUT ** Mete CİHAN * Celal Şahin ERMUTLU *

[1] XIII. Ulusal Veteriner Cerrahi Kongresi (Uluslararası Katılımlı)'nde (27 Haziran - 1 Temmuz 2012, Sarıkamış/Kars, Türkiye) poster olarak sunulmuştur

* Kafkas Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, TR-36100 Kars - TÜRKİYE

** Kafkas Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Patoloji Anabilim Dalı, TR-36100 Kars - TÜRKİYE

Makale Kodu (Article Code): KVFD-2012-7725

Özet

Bu olgu sunumu ile iki buzağıda karşılaşılan ektopik böbrek olgularının klinik, histopatolojik bulguları ve operatif sağaltım sonuçlarının sunulması amaçlandı. Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğine getirilen buzağılardan ilkini kuyruk kısalığı ve arcus ischiadicus düzeyinde bir kitle bulunan Montafon ırkı, bir günlük dişi bir buzağı oluşturdu. Diğer olguyu ise perineal bölgede bir şişkinlik bulunan simental ırkı, dişi bir aylık bir buzağı oluşturdu. Her iki olguda da kitleler total olarak ekstirpe edildi ve histopatolojik olarak ektopik böbrek tanısı konuldu. İlk olgunun bir hafta sonra öldüğü diğer olgunun ise postoperatif 6. ayında sorunsuz bir şekilde yaşamına devam ettiği tespit edildi. Sonuç olarak yapılan literatür taramalarında ektopik böbrek olgularının perineal bölgede lokalize olduğuna dair kayıt bulunmamıştır. Bu yönüyle bakıldığında orijinal olarak görülen olguların literatüre katkı sağlayacağı söylenebilir.

Anahtar sözcükler: Ektopik böbrek, Buzağı

Case of Ectopic Kidney in Two Calves

Summary

The purpose of this report is to present the results of clinical and histopathological results and surgical treatment of ectopic kidney encountered in two calves. The first was a one-day-old female Montafon calf brought to the Kafkas University School of Veterinary Medicine Surgical Clinic because of a mass at the arcus ischiadicus and the fact that its tail was malformed. The other case was a one-month-old female Simmental calf. It had swelling in the same area. After the masses were completely extirpated in both cases, they were evaluated histopathologically and ectopic kidney was identified. The first calf died one week later. The other calf was determined to be alive and well six months after the surgery. In conclusion, no record was found of ectopic kidney cases in the perineal region during the literature review. When viewed in this light, these original cases could be seen as a contribution to the literature.

Keywords: Ectopic kidney, calf

GİRİŞ

Üriner sistem anomalileri genellikle kolumna vertebralis, genital ve alt gastrointestinal kanal veya spinal kord ve meninjis anomalileri ile birlikte gelişebilir ^{1,2}. Domuz, köpek ve kedilerde sık rastlanan böbrek ektopisinde bir veya her iki böbreğin çoğunlukla pelvis ve inguinal bölge başta olmak üzere vücudun farklı bölgelerine lokalize olabileceği bildirilmiştir. Böbrekler normal büyüklükte olabileceği gibi anormal derecede küçük de olabilirler ^{1,3}.

Böbrek ektopilerinin çoğunlukla ünilateral ve sol böbrekte daha yaygın olduğu bildirilmiştir. Pelvik bölge ektopilerinde böbrekler displaziktir ².

Ektopik böbrek olgularında üreterler normalden daha kısa ve anormal görünümü olup damarlaşıma da fazladır. Böbreğin yapısı ve fonksiyonunun normal olduğu olgularda herhangi bir semptom ortaya çıkmayabilir ⁴. Üreterlerin genital kanala açıldığı durumlarda üriner inkontinans mevcuttur ¹. Üreterlerin malforme olduğu olgularda ise hidronefroz veya pyelonefrozise predispozisyon gelişir ^{1,4}. Rektal veya vaginal muayene ile böbreğin pelvisdeki yeri tespit edilebilse de kesin tanı için urografiden faydalanılır ⁴.

Bu olgu sunumu ile iki buzağıda karşılaşılan ektopik böb-

İletişim (Correspondence)

+90 474 2126807/5206

sadikyayla@gmail.com

rek olgusunun klinik ve histopatolojik bulguları ve operatif sağaltım sonuçlarının bildirilmesi amaçlandı.

OLGULARIN TANIMI

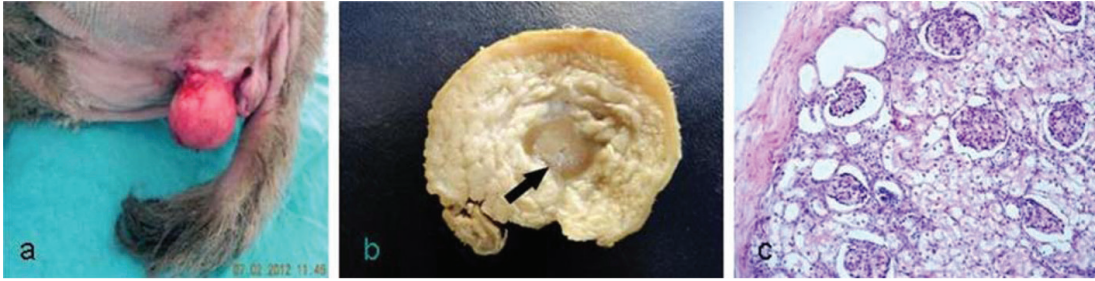
Olgularımızın ilkini kuyruk kısalığı ve arcus ischiadicus düzeyinde bir kitle (3x4x4) varlığı nedeniyle getirilen montofon ırkı, 1 günlük dişi bir buzağı; diğerini ise perineal bölgede kitle bulunan simental ırkı, 1 aylık dişi bir buzağı oluşturdu.

Klinik muayenede her iki olguda da arcus ischiadicus düzeyinde zarsel bir yapıyla kaplı kitle saptandı (Şekil 1. a). Anamnezde buzağuların idrarını normal bir şekilde yapabildikleri, ancak birinci olgunun henüz defekasyon yapmadığı öğrenildi. Ayırıcı tanı açısından intravenöz pyelografi (İVP) yapıldı. İVP'de renal fossa içerisinde fonksiyonel iki böbreğin bulunduğu görülürken söz konusu kitle içerisinde kontrast madde geçişi saptanamadı. Operasyona karar verilen buzağılarda Marcaine® Spinal Heavy %0.5 (Astra Zenaca) kullanılarak spinal anestezi eşliğinde kitleler total olarak ekstirpe edildi ve histopatolojik olarak değerlendirildi.

Kitlelerin makroskopik değerlendirilmesinde birinci olguda yaklaşık 3x4x4 cm çapında oval yapı ve gevşek kıvamdaki doku kesildiğinde dıştan kapsülle çevrili açık görünümlü ve ortasında yaklaşık 1x1cm çapında koyu

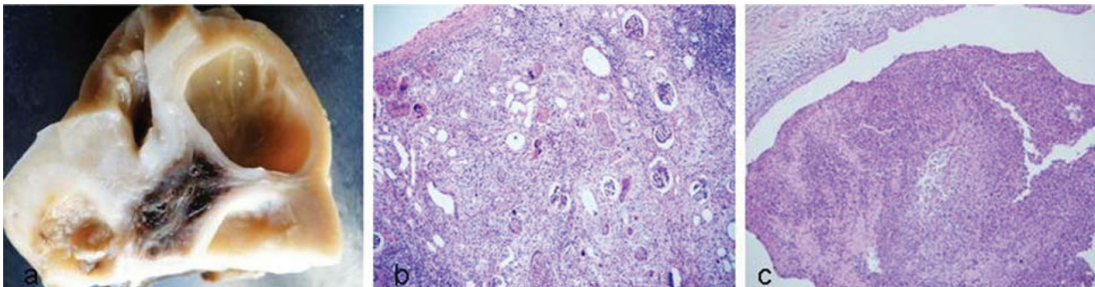
görünümlü doku saptandı (Şekil 1. b). Doku örneklerinden hazırlanan kesitlerin histopatolojik muayenesinde, kitlenin ortasında lokalize dokunun böbrek dokusu ve etraftan mikzomatöz görünümlü lipoid doku ile çevrelendiği görüldü. Kitlenin dış yüzeyinde nekroz, bakteri kümeleri, şiddetli nötrofil infiltrasyonu, fibrin eksudasyonu ve yer yer kanama odaklarının bulunduğu görüldü. Ektopik böbrek dokusunun, normal dokuda olduğu gibi kapsülle çevrili ve kortikal ve medullar kısımlar içerdiği; kortekste çok sayıda glomerulus bulunduğu ve medullar bölgede yaygın tubullerin olduğu saptandı (Şekil 1. c). Böbrek tubul epitellerinde nekrozun yanı sıra altın sarısı görünümünde hemosiderozise rastlandı.

İkinci olguda ise yaklaşık 5x5x6 cm ebadında ve sert kıvamlı kitleye kesit yapıldığında kesit yüzünün irin ihtiva eden oldukça sert ve kırıkdaksı görünümde kavernöz yapılar oluşturduğu görüldü (Şekil 2. a). Yapılan histopatolojik muayenede, kitlenin ektopik böbrek dokusundan oluştuğu ve enfekte olduğu saptandı. Kortikal bölgede glomeruluslarla birlikte yaygın fokal lenfoid infiltrasyonlar, çok sayıda ve değişen büyüklüklerde kist ve apse oluşumları görüldü (Şekil 2. b). Özellikle intertubuler alanlarda artan fibrozise bağlı olarak tubul sayısı ve büyüklüğünde azalma, yoğun lenfoid hücre infiltrasyonları, yer yer tubuler lumenlerde bakteri kolonileri, kalsifikasyon ve asidofilik görünümde ve protein kalıntısı

Şekil 1. a- I nolu olguda kitlenin klinik görünümü, **b-** Ekstirpe edilen kitlenin kesit yüzeyinde korteks ve medullası ile birlikte ektopik böbrek dokusu (*ok*), **c-** Ektopik böbrek dokusunun histopatolojik görünümü. HE. 20x (*Orijinal büyüme*)

Fig 1. a- The clinical appearance of the mass of No. I, **b-** Ectopic kidney tissue showing cortex and medulla in the cut surface of the extirped mass (*arrow*), **c-** Histopathological appearance of the ectopic kidney tissue. HE. 20x (*Original magnification*)

Şekil 2. a- Geniş bağdoku ile çevrili kavernöz yapılar içeren ektopik böbrek dokusunun kesit yüzeyi, **b-** Ektopik böbrek dokusunda şiddetli lenfoid hücre infiltrasyonu, apse oluşumları ve kistik alanlar. HE. 10 x (*Orijinal büyüme*), **c-** Pelvis renalis lumeninde apse, mukozada epitelyal kalınlaşma. HE. 10 x (*Orijinal büyüme*)

Fig 2. a- Cut surface of the ectopic kidney showing caverns surrounded by a wide connective tissue, **b-** Severe lymphoid cell infiltrations, abscess formation and cysts in the ectopic kidney tissue. HE. 10 x (*Original magnification*), **c-** Abscess in lumen of the renal pelvis, epithelial thickening of the mucosa. HE. 10 x (*Original magnification*)

olduğu düşünölen homojen yapılar gözlemlendi. Pelvis renalis lumeninde apse kitlesi, mukoza çeperinde kronik yangı hücreleri ve epitelyal kalınlaşma dikkati çekti (*Şekil 2.c*).

Olguların takibinde, ilk vakanın bir hafta sonra öldüğü ikinci olgunun ise postoperatif 6. ayında sorunsuz bir şekilde yaşamına devam ettiğı öğrenildi.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Diğer evcil hayvanlarda olduğı gibi buzağılarda da farklı ürogenital sistem anomalilerine rastlanabileceğı belirtilirken⁵⁻⁸ böbreğin renal fossa dışında bulunması olarak tanımlanan ektopik böbrek anomalilerine dair fazla bilgiye rastlanmamaktadır. Böbrek ektopilerinde bir veya her iki böbreğin çoğunlukla pelvis veya inguinal bölge başta olmak üzere karın ve göğüs boşluğunun herhangi bir bölümünde serbest ya da diğer organlara yapışık olarak bulunabileceğı^{1,3,5,6} ve üreter obstrüksiyonu ya da atrezisi olmadıkça çoğunlukla herhangi bir klinik belirti vermediğı bildirilmiştir⁴. Tanı radyografi, ultrasonografi ve İVP ile konabilir⁴. Tarafımızca değerlendirilen her iki olguda da ektopik böbrek arcus ischiadicus düzeyinde ve pelvik kanal dışında saptanmıştır. İVP'de fossa renaliste normal konumunda bulunan her iki böbrekte kontrast madde saptanırken pelvik kanal dışında yer alan kitlede kontrast madde geçişinin olmamasıyla bu ektopik böbreğin fonksiyonel olmadığı kanaatine varıldı. Postoperatif 7. günde ölen birinci olgunun klinik muayenesinde kuyruk kısalığı da mevcuttu. Konuya ilişkin kaynaklarda üriner sistem anomalilerinin çoğunlukla inguinal kanal içerisinde olabileceğı ve farklı sistem anomalilerine eşlik edebileceğı bildirilmiştir².

Yapılan literatür değerlendirmelerinde buzağılarda ektopik böbrek anomalilerinin ırk ve cinsiyete göre dağılımını konu edinen istatistiksel bir veriye rastlanmamıştır. Sunulan olguların birinin montofon diğerinin simental ırkına mensup olması ve her ikisinin de dişi olması yönüyle sonraki çalışmalara katkı sunacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak buzağılarda ektopik böbrek olgularının perineal bölgede lokalize olduğuna dair kayda rastlanmamıştır. Bu yönüyle bakıldığında orijinal olarak görölen bu olguların sunulmasıyla literatüre katkı sağlanması umulmaktadır.

KAYNAKLAR

- Haziroğlu R, Milli ÜH:** Veteriner Patoloji. II. Cilt, s. 140-141, Tamer Matbaacılık, Ankara, 1998.
- Belsare SM, Chimmalgi M, Vaidya SA, Sant SM:** Ectopic kidney and associated anomalies: A case report. *J Anat Soc India*, 51 (2): 236-238, 2002.
- Brückner M, Klumpp S, Kramer M, Thiel C:** Simple renal ectopia in a cat. *Tierärztliche Praxis Kleintiere*. www.tieraerztliche-praxis. 04-04-2012.
- Tolson HL:** Ectopic (pelvic) kidney. www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17866544. , Accessed: 06.06.2012.
- Charan K, Pawaiya RVS:** An unusual congenital anomaly: Ectopic sigmoid kidney combined with hermaphroditism in a newly born calf. *Anat Histol Embryol*, 26 (4): 269-270, 1997.
- Bassi P, Gentile A, Militerno G:** Retroperitoneal pulmonary choristoma in a newborn calf. *J Vet Diagn Invest*, 22 (6): 1008-1010, 2010.
- Kılıç E, Özba B, Özaydın İ, Kamiloğlu A:** Dişi bir buzağıda karşılaşılan doğmasal atrezia uretralis distalis olgusu. *Kafkas Univ Vet Fak Derg*, 5 (1): 113-116, 1999.
- Kılıç E, Özaydın İ, Aksoy Ö, Yayla S, Sözman M:** Üç buzağıda karşılaşılan çoklu ürogenital sistem anomalisi. *Kafkas Univ Vet Fak Derg*, 12 (2): 193-197, 2006.